

Hyvinvointia, kilpailukykyä ja työllistämisen edellytyksiä

Päivittäistavarakaupan
hallitusohjelmatavoitteet
2019–2023

- ➔ Parannetaan elintarvikeketjun kilpailukykyä itsesääntelyn ja yhteistyön kautta.
- ➔ Vahvistetaan kuluttajien ostovoimaa johdonmukaisella veropolitiikalla. Ruoan verotusta ei tule enää kiristää.
- ➔ Uudistetaan Suomen lääkejakelujärjestelmä yhteiskunnan ja lääkkeiden käyttäjien muuttuvien tarpeiden mukaiseksi.
- ➔ Tehdään puolueeton selvitys alkoholipolitiikan ajanmukaisista keinoista ja valtionohjauksen uudistustarpeesta.
- ➔ Turvataan koko maan kattava ruokakauppaverkosto ja lähipalveluiden säilyminen.

Pt-kaupan toimintaedellytykset taattava ja ruokaketjun kilpailukykyä edistettävä

Kotimaisen elintarvikeketjun toimintaa ja kilpailukykyä edistetään parhaiten ketjun toimijoiden yhteistyöllä ja itsesääntelyä kehittämällä. Lainsäädännön tulee olla ennakoitavaa, eikä yritysten hallinnollista taakkaa tule kasvattaa.

- Sääntelyä tulee kehittää kohti itse- ja yhteissääntelyä. Tavoitteena tulee olla koko elintarvikeketjun kilpailukykyyn parantaminen ja kuluttajan etu.
- Todellista kasvua voidaan saada vain tuottamalla lisäarvoa kuluttajille aktiivisella tuotekehityksellä sekä ruokaviennin merkittävän lisääntymisen kautta.
- Sääntelyn ja byrokratian lisääminen vaikeuttaa erityisesti pienten kotimaisten elintarvikevalmistajien mahdollisuuksia saada tuotteitaan valikoimiin.
- Lupa- ja valvontamaksujen taso tulee pitää kohtuullisena. Valvontamaksujen lähtökohtana tulee olla riskiperusteisuus.
- Takaamalla markkinoiden häiriötön toiminta edistetään kilpailukykyä.
- Kaavoitusta tulee muuttaa mahdollistavaksi sekä nykyistä joustavammaksi ja ennakoitavammaksi.
- Kotimarkkinoilla toimivilla yrityksillä tulee olla tasapuoliset kilpailuedellytykset kansainvälisen verkkokaupan toimijoiden kanssa.

Elintarvikeketjua koskevaa kansallista lainsäädäntöä ei lisätä eikä kansallisen lainsäädännön tule ylittää EU-lainsäädännön vaatimuksia. Elintarvikeketjun sääntelyä kehitetään kohti itse- ja yhteissääntelyä.

Viedään kilpailulain 4 a § lainsäädännön arviointineuvoston arvioitavaksi pykälän tosiasiallisen vaikuttavuuden selvittämiseksi.

Elintarvikkeiden ALV on Suomessa 14 %, mikä on lähes kolminkertainen EU15-keskiarvoon verrattuna. Suomessa 45 % ruoan hinnasta on erilaisia veroja.

Ruoan verotusta ei tule kiristää

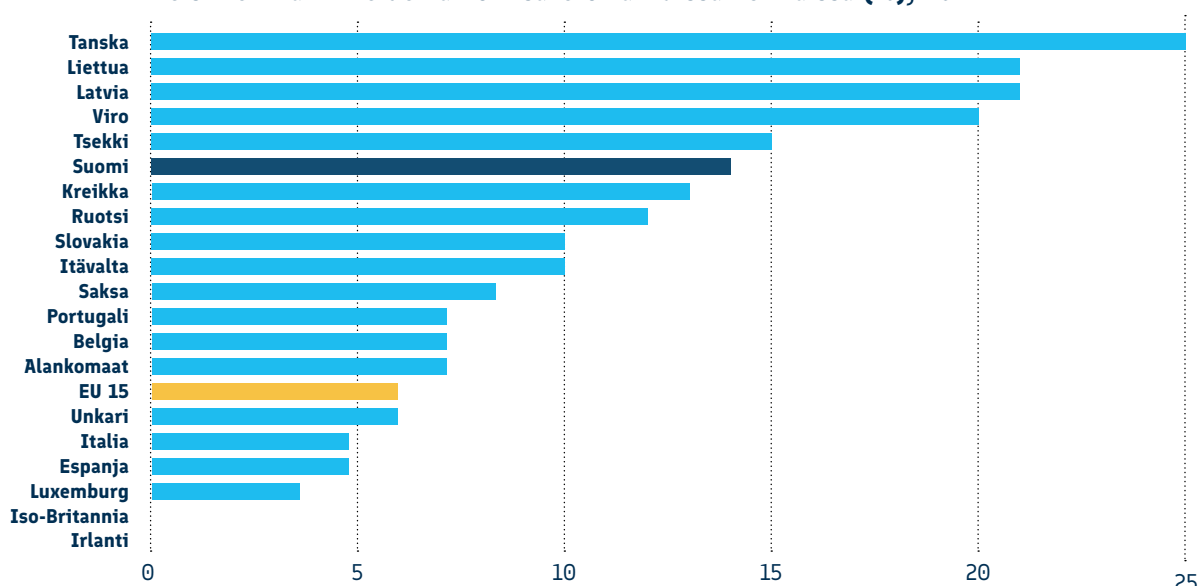
Ruoan arvonlisävero on Suomessa lähes kolminkertainen EU15-keskiarvoon verrattuna. Ruoan ALV-tasoa ei saa kiristää eikä uusia valmisteveroja tai terveysperusteisia veroja tule säätää.

- Ruoan hintatasoon kohdistuu EU:n sisämarkkinoilla ja Suomessa korotuspaineita.
- Jo nyt 45 % ruoan hinnasta on Suomessa erilaisia veroja. Prosenttiyksikön nosto ruoan arvonlisäverossa tarkoittaa kuluttajille lähes 150 miljoonan euron lisälaskua vuodessa.
- Myös valmisteverot painavat kotimaisen ruokaketjun kilpailukykyä ja aiheuttavat yrityksille lisäkustannuksia sekä lisäävät hallinnollista taakkaa.
- Kiristytävä verotus haittaisi myös kotimaisten ruokaketjun toimijoiden kansainvälistä kilpailukykyä.
- Ruoka on välttämättömyyshyödyke, josta kuluttajan on vaikea tinkiä. Pienituloisin viidennes suomalaisista käyttää ruokaan keskimäärin 16 % käytettävissä olevista tuloistaan, suurituloisin viidennes puolestaan keskimäärin vain 10 % tuloistaan.
- Kun ruoan hintataso ei nouse, kuluttajilla on myös enemmän mahdollisuuksia tehdä valintoja muun kuin hinnan perusteella ja suosia esimerkiksi terveellisiä vaihtoehtoja tai kotimaisia tuotteita.

Ruoan arvonlisäveroa ei kiristetä eikä uusia valmisteveroja tai terveysperusteisia veroja säädetä elintarvikkeille.

Yleisin elintarvikkeiden arvonlisävero valituissa EU-maissa (%), 2017¹

Lähde:

Euroopan komissio: VAT Rates applied in the Member States of the European Union (January 2017).

Lääkejakelu on uudistettava

Apteekkien sääntely on vanhentunut. 1980-luvulta peräisin oleva lainsäädäntö on uudistettava lääkkeitä käyttävien ihmisten ja yhteiskunnan etu edellä.

Apteekkien asiakkaiden tarpeet ja käyttäytyminen ovat muuttuneet. Järjestelmää haastavat myös väestön ikääntyminen, kansainvälisen verkkokaupan kehitys, lääkkeiden saatavuuden varmistaminen ja lääkemenojen kasvu. 2000-luvun toimintaympäristö edellyttää apteekeilta uusia toimintatapoja. Ala tarvitsee merkittäviä investointeja, innovaatioita ja uutta logistiikkaa. Suomi on ainoa Pohjoismaa, jossa uudistusta ei ole tehty.

Apteekkialan sääntelyn painopiste pitää siirtää omistamisen sääntelystä toiminnan sääntelyyn kuten muussakin terveydenhuollossa. Uudistuksen avulla voidaan lisätä apteekkien määrää, laajentaa aukioloaikoja sekä lisätä työllisyyttä, avoimuutta ja tervettä kilpailua alalla. Lääkemenoissa voidaan saavuttaa huomattavat, noin 100 miljoonan euron säästöt kuluttajille ja valtiolle vuosittain. Samalla lääkekustannusten kasvuun voidaan tarttua niin, ettei lääkkeiden käyttäjien ja yhteiskunnan maksutaakka kasva.

- Apteekkisääntely on saatettava vastaamaan muun terveydenhuollon sääntelymallia.
- Apteekkitoiminnan rahoitus on kohdennettava tukemaan terveydenhuollon tavoitteita ja lääkkeiden hintakilpailu on mahdollistettava.
- Turvalliseksi määritellyt itsehoitolääkkeet tulee vapauttaa apteekkien ulkopuoliseen myyntiin muiden Pohjoismaiden tavoin.
- Lääkeneuvonnan tulee olla lääkkeen käyttäjän oikeus kaikissa lääkejakelelun tilanteissa ja sen on perustuttava farmaseuttiseen osaamiseen.
- Apteekkitoimintaa on uudistettava, jotta se pystyy vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin ja turvaamaan luotettavan lääkejakelelun sekä kohtuuhintaiset lääkkeet tulevaisuudessakin.

Apteekkijärjestelmä ja sen rahoitus uudistetaan. Hallitus käynnistää nopealla aikataululla apteekkisääntelyn ja -talouden uudistamista koskevan lainvalmistelun.

Vapautetaan turvallinen valikoima itsehoitolääkkeitä apteekkien ulkopuoliseen myyntiin.

Apteekkitoiminnan sääntely muutetaan vastaamaan yleistä terveystalvuelujärjestelmän sääntelymallia. Puretaan apteekkien perustamista ja omistamista koskevat rajoitukset.

Sallitaan hintakilpailu lääkkeiden enimmäishinta säilyttäen.

Alkoholipolitiikan uudistamista tulee jatkaa

Valtion alkoholipolitiikkaa tulee tarkastella nykyistä kokonaisvaltaisemmin ja myös elinkeinojen näkökulmasta. Alkoholikulttuuria tulee kehittää aktiivisesti muilla kuin verotukseen ja saatavuuden rajoittamiseen liittyvillä keinoilla. Alko omistajaohjaus tulee siirtää valtion omistajaohjausyksikköön.

- Vuonna 2018 voimaan tulleen alkoholilain uudistuksen vaikutuksia on seurattava eri näkökulmista, esimerkiksi kulutuksen, kansanterveyden, elinkeinojen ja työllisyyden, alkoholikulttuurin, matkustajatuonnin ja verotulojen kehityksen kannalta.
- Alkoholikulttuurin hyvää kehitystä tulee tukea ja luoda sille edellytyksiä muiden keinojen kuin kieltojen ja rajoitusten kautta.
- Alkoholipoliittista tutkimusta tulee laajentaa. Tutkimuksen tulee pystyä antamaan nykyistä parempi näkymä tulevaan kehitykseen. Esimerkiksi kulutuskäyttäytymistä tulee tutkia nykyistä tarkemmin kohderyhmittäin painottaen kehitystä ja trendejä nuorissa ikäluokissa.
- Alkoholipolitiikka ja Alkon omistajaohjaus tulee erottaa toisistaan.
- Alkoholiverotusta tulee kehittää niin, ettei ero naapurimaihin kasva liian suureksi eikä alkoholijuomien matkustajatuonti lisääny.

- ➔ **Selvitetään suomalaisen alkoholipolitiikan ja vuonna 2018 voimaan tulleen lakiuudistuksen vaikuttavuutta kansanterveyden ja elinkeinopolitiikan kannalta.**
- ➔ **Tehdään puolueeton selvitys toimivista alkoholipolitiikan keinoista nyky-yhteiskunnassa.**
- ➔ **Erotetaan hyvän hallintotavan mukaisesti alkoholimonopolin omistajaohjaus sosiaali- ja terveyspolitiikasta ja siirretään omistajaohjaus valtion omistajaohjausyksikköön.**
- ➔ **Tehdään selvitys Alkon monopoliaseman ajanmukaisuudesta ja tarpeellisuudesta.**

Päivittäistavarakauppa on vastuullinen ikärajavaltavien tuotteiden myyjä.

akkaamme,
oithan
aessasi
ALKOHOLIA
TAI TUPAKKAA:

30

Tarkastamme iän asiakkailta,
jotka vaikuttavat alle 30-vuotiailt

18-vuotiaalle ei saa myydä alkoholijuomia eikä tupakkatuotteita. Myyjä on velvollinen todistamaan ikänsä, kauppa ei myy tuotteita.

Tuetaan ruokahävikin vähentämistä ja kierrätyksen tehostamista

EU:n kiertotalouspaketissa on asetettu kunnianhimoisia tavoitteita muun muassa ruokahävikin vähentämiseksi ja pakkausmateriaalien kierrätyksen tehostamiseksi. Tavoitteisiin päästään parhaiten tukemalla arvoketjussa toimivien yritysten vapaaehtoisia toimia.

- Monimutkaistuvassa maailmassa yritysten vastuullisuus ja yhteistyö viranomaisten kanssa on kansallinen kilpailutekijä.
- Yritysten vapaaehtoiset toimet ovat lainsäädäntöä joustavampi ja nopeampi tapa edistää kiertotalouden tavoitteita. Vapaaehtoisin toimin saadaan aikaan kestäviä vaikutuksia ilman, että aiheutetaan taloudelle ja elinkeinoille tarpeetonta haittaa.
- Hyvänä esimerkkinä vapaaehtoisuuteen perustuvasta toimintatavasta on ympäristöministeriön ja Kaupan liiton välinen muovikassisopimus sekä valmisteilla oleva elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumus 2019–2021.
- Vapaaehtoiset materiaalitehokkuuden sitoumukset nostettiin Kansallisen materiaalitehokkuusohjelman päivityksessä 2017 tärkeäksi työkaluksi tavoiteltaessa hyötyjä, jotka ovat mitattavissa euroissa, ympäristöhaittojen vähenemisenä ja luonnonvarojen säästymisenä.

Rahoitetaan materiaalitehokkuuden sitoumustoimintaa ja vapaaehtoisia materiaalitehokkuuden parantamiseen liittyviä hankkeita.

Tuetaan yritysten vapaaehtoista toimintaa ruokahävikin vähentämiseksi ja pakkausten kierrätyksen tehostamiseksi.

Edistetään ruokahävikin seuranta- ja tutkimusta.

Edistetään parhaiden ruoka-avun toimintamallien levittämistä, eikä tehdä lainsäädäntöä sitä vaikeuttamaan.

Maaseudun ruokakauppatuki käyttöön

Ruokakaupan on oltava kaikkien kuluttajien helposti saavutettavissa koko maassa.

- Ruokakaupan palvelut on turvattava koko Suomen asuttavuuden, alueiden elinvoimaisuuden ja huoltovarmuuden säilyttämiseksi.
- Yli puolet ruokakaupan palveluverkostosta muodostuu pienistä lähikaupoista. Ne varmistavat kuluttajille välttämättömien elintarvikkeiden ja muiden lähipalveluiden kuten postipalveluiden saatavuuden. Esimerkiksi 60 % Postin palvelupisteistä ja paketti-automaateista on päivittäistavarakauppojen yhteydessä.
- Asiamies- ja muut lisäpalvelut ovat välttämättömiä pienten myymälöiden kannattavuudelle. Pienet ruokakaupat voisivat toimia esimerkiksi Alkon tilauspalveluiden noutopisteenä huomattavasti nykyistä useammin.
- Vuonna 2017 ruokakauppojen määrä Suomessa väheni noin 200 myymälällä 3 000 myymälästä noin 2 800 myymälään. Maaseudulla pieniä kyläkauppoja on vielä noin 240 kpl ja määrä vähenee noin 30 kpl vuodessa.

Otetaan käyttöön maaseudun kaupan toimintatuki Ruotsin mallin mukaan. Tuen perusteena on palveluvelvoite, josta korvaukseksi myönnetään vuosittaista toimintatukea (EU-kriteeristön mukainen SGEI-valtiontuki). Varataan tarkoitusta varten 4–8 miljoonaa euroa vuodessa, joka esim. nykyisille kyläkaupoille jaettuna vastaa noin 15 000–30 000 euroa/myymälä.

Ohjataan Postin, Alkon, apteekkien ja Veikkauksen asiamiespalveluita maaseudun ruokakauppoihin ja vähennetään niiden lupamaksuja esim. elintarvikevalvonnasta sekä alkoholin ja tupakan myynnistä.

Edistetään sektorirajat ylittävää yhteistyötä maaseudun lähipalveluiden tuotannossa hyödyntäen alueen pieniä ruokakauppoja.

Päivittäistavarakauppa ry on päivittäistavarakaupan ja Foodservice-tukkukaupan edunvalvoja elinkeino- ja yhteiskuntapoliittisessa päätöksenteossa. Lisäksi yhdistys kehittää toimialan yhteisiä, tehokkuutta ja yhteiskuntavastuun toteutumista edistäviä toimintamalleja sekä yhteistyötä koko arvoketjussa.

Lue lisää toiminnastamme: www.pty.fi

Päivittäistavarakauppa on tärkeä osa yhteiskuntaa

Suomen päivittäistavarakauppa on vastuullinen toimija. Se hoitaa monia yhteiskunnan kannalta tärkeitä tehtäviä ja on kiinteä osa ihmisten arkea.

Elintarvikkeiden vähittäis- ja tukkukauppa työllistävät Suomessa suoraan ja välillisesti yhteensä yli 80 000 henkilöä. Alan yritykset ovat merkittäviä veronmaksajia, jotka investoivat kotimaahan joka vuosi satoja miljoonia euroja. Kattava myymäläverkosto turvaa koko maan asuttavuutta ja ihmisille tärkeiden lähipalveluiden kuten postipalveluiden säilymistä.

Päivittäistavarakaupan yritykset tekevät aktiivisesti työtä muun muassa ruokahävikin vähentämisen, tuoteturvallisuuden, ikärajavälön, kuluttajapakkausten kierrätyksen ja hankinnan vastuullisuuden edistämiseksi. Suomen päivittäistavarakauppa on myös kattavasti sitoutunut EU:n hyvän kauppatavan periaatteisiin ja kauppatapalautakunnan toimintaan.

Elintarvikekauppa
TYÖLLISTÄÄ
yhteensä yli
80 000

Elintarvikekaupan
palkkasidonnaiset
VEROT
noin **1 mrd €** vuosittain

Elintarvikekauppa
INVESTOI
600 milj. €
Suomeen vuosittain

Ota yhteyttä, kerromme mielellämme lisää!

Päivittäistavarakauppa ry **PTY**

Puh. (09) 172 860 • viestinta@pty.fi • @PTYfi

Toimitusjohtaja Kari Luoto Puh. 0400 688 708 • kari.luoto@pty.fi • @KariJLuoto

www.pty.fi